

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ (ЗО 22)

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Освітня програма	Менеджмент міжнародного бізнесу
Статус дисципліни	Обов'язкова
Форма навчання	Очна
Рік підготовки, семестр	2 курс, 4 семестр
Обсяг дисципліни	6,5 кредитів (195 годин) (лекції – 36 годин, практичні заняття – 36 годин, СР -123 годин)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	екзамен / модульна контрольна робота
Розклад занять	Згідно розкладу https://schedule.kpi.ua/
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: Дунська Алла Рашидівна, професор кафедри менеджменту підприємств, д.е.н., професор <i>e-mail:</i> alsu@i.ua Практичні заняття: Дунська Алла Рашидівна, професор кафедри менеджменту підприємств, д.е.н., професор <i>e-mail:</i> alsu@i.ua
Розміщення курсу	На платформі дистанційного навчання «Сікорський» https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=4058

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

На сьогоднішній день зовнішньоекономічна діяльність є одним з найважливіших напрямків розвитку економіки. Завдяки їй забезпечується потреби різних країн в невиснажених ресурсах: сировині, паливі, енергоносіях, фінансових та трудових ресурсах. Разом з тим зовнішньоекономічна діяльність є суттєвим джерелом надходження коштів до державного бюджету. Це обумовлює зростаючий інтерес до вивчення питань, що пов'язані із здійсненням зовнішньоекономічної діяльності.

Мета курсу - надати студентам ґрунтовний теоретичний базис для розуміння законів та закономірностей здійснення зовнішньоекономічних операцій підприємств та функціонування зовнішньоекономічної діяльності в цілому, сформулювати аналітико-прикладні засади для застосування набутих теоретичних знань у практичних умовах, стимулювати критичне мислення щодо мотиваторів та демотиваторів розширення зовнішньоекономічної діяльності українських підприємств.

Викладення курсу зорієнтоване на формування у студентів таких **компетентностей**:

ЗК 10 – Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК 11 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

ЗК 14 - Здатність працювати у міжнародному контексті

СК 3 – Здатність вивчати та описувати характеристики організації

СК 12 – Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення

СК 16 – Здатність планувати міжнародну діяльність підприємств, складати міжнародні комерційні та біржові контракти, організовувати контрактну роботу

СК 19 – Навички інтерпретації отриманої в результаті аналізу інформації для прийняття ефективних управлінських рішень щодо ведення зовнішньоекономічної діяльності та здійсненні кредитно-розрахункових операцій

Завдання курсу реалізуються через досягнення наступних **програмних результатів навчання**:

ПРН 3 - Демонструвати знання теорії, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства, у тому числі підходів до управління промисловими підприємствами

ПРН 4 – Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації, у тому числі функціональних галузей бізнесу у сфері управління промисловими підприємствами

ПРН 15 - Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько-свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності

ПРН 17 - Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера

ПРН 18 – Планувати міжнародну діяльність підприємств, складати міжнародні комерційні та біржові контракти й організовувати контрактну роботу

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити: тренд-аналітика міжнародних ринків, міжнародні бізнес-комунікації, менеджмент регіонального розвитку.

Постреквізити: митне регулювання, планування міжнародної діяльності підприємства.

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів ринкових відносин

Тема . Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності України
(самостійне опрацювання)

Тема 2. Система державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Тема 3. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Тема 4. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Тема 5. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Тема 6. Зовнішньоекономічні операції та угоди

Тема 7. Організація зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві

Тема 8. Організація виходу підприємства на зовнішній ринок

Тема 9. Ціноутворення в зовнішньоекономічній діяльності

Тема 10. Зовнішньоекономічний контракт

Тема 11. Торгово-посередницькі операції на зовнішньому ринку

Тема 12. Оцінка ефективності зовнішньоекономічної діяльності

Тема 13. Операції міжнародної оренди

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності : підручник, 5-те вид., перероб. та допов. Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 410 с. URL: http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/4007/1/2830_IR.pdf
2. Дунська А.Р. Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика. Навчальний посібник./ А.Р. Дунська. Київ : Кондор, 2013. 688 с.
3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. Рекомендації до виконання курсової роботи : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за освіт. програмою «Менеджмент міжнародного бізнесу» спец. 073 Менеджмент / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: А. Р.Дунська, Г. П. Жалдак, В. Ю. Бондар. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 78 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/65996>
4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. Навчально-методичний комплекс дисципліни : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за освіт. програмою «Менеджмент міжнародного бізнесу» спец. 073 Менеджмент / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: А. Р.Дунська, Г. П. Жалдак, В. Ю. Бондар. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 63 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/65997>
5. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. Практикум : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за освіт. програмою «Менеджмент міжнародного бізнесу» спец. 073 Менеджмент / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: А. Р.Дунська, Г. П. Жалдак, В. Ю. Бондар. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 110 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/65998>

Допоміжна література

1. Васюренко В. О. Фінансове регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств: теоретичне узагальнення та прикладний аналіз: монографія. Харків : ХНЕУ, 2012. 99 с.
2. Вічевич А.М., Максимець О.В. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності: Навч.посіб. Л. : Афіша. 2004.140 с.
3. Гамов М. С. Регіональна конкурентоспроможність економіки України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНТУ, 2011. 292 с.
4. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Зовнішньоекономічна діяльність-3 : навч. посібн. / За ред. д.е.н., проф. І. І. Дахна. К. : Центр учбової літератури, 2018. 356 с.
5. Дідківський М.І Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навч. посібник. Київ : Знання, 2006. 462 с.
6. Дунська, А., Грушка, А. Експортний потенціал підприємств молочної промисловості: вектори розвитку в умовах глобальної невизначеності. *Підприємництво та інновації*. 2021. №21. С. 43-48. URL: <http://www.ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/467>
7. Дунська А.Р., Чорна К.В. Формування сучасної стратегії просування підприємства на міжнародному ринку в умовах цифрової трансформації / Вісник херсонського національного технічного університету. Випуск 4(83). 2022. С. 89-96. URL: [http://kntu.net.ua/ukr/content/download/103542/588815/file/%D0%92%D1%96%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%20\(83\).pdf](http://kntu.net.ua/ukr/content/download/103542/588815/file/%D0%92%D1%96%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%20(83).pdf)
8. Дунська А.Р., Пінчук О.В. Передумови інноваційного управління зовнішньоекономічною діяльністю промислових підприємств. Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». №26. 2023. DOI: <https://doi.org/10.32782/2307-5651.26.2023.11>

9. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: підруч. для студ. вищ. навч. закл. З заг. ред. В. О. Новак. Київ: Кондор, 2012. 493 с.
10. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон : навч. посібник. 6-те вид., перероб. та доп. / За ред. Ю. Г. Козака. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 290 с.
11. Лубенченко О. Е. Методологія управління зовнішньоекономічною діяльністю промислових підприємств в умовах інноваційно-інвестиційної економіки: монографія. Лисичанськ: ДонДТУ, 2016. 243 с.
12. Маслак О.О. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник. Львів : Новий Світ, 2016. 352 с.
13. Підприємництво і зовнішньоекономічна діяльність: можливості і ризики України: монографія. За наук. ред. проф. М. А. Йохни. Хмельницький: ХНУ, 2013. 347 с.
14. Сухарський В.С., Сухарський В.В., Охота В.І. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: теорія, методологія, практика.: Навч. посіб. (курс лекцій). Тернопіль: Астон, 2005. 464 с.
15. Тюріна Н.М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2013. 408 с.
16. Хрупович С. Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навчальний посібник. Тернопіль : ТНТУ, 2017. 137 с. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/22432/5/Navch_Posibnyk-ZED_2017.pdf
17. Чернишова Л.О. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : Практикум. Харків : Видавництво «Форт», 2017. 238 с. URL: http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/1880/1/1_%D0%9D%D0%B0%D0%B2_%D0%BF%D0%BE%D1%81_%D0%97%D0%95%D0%94%D0%9F_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC.pdf

Нормативно-правові джерела

1. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» (Відомості Верховної Ради УРСР (БВР), 1991, № 29, ст. 377). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
2. Закон України «Про митний тариф України» (Відомості Верховної Ради (БВР), 2023, №№ 30-45, ст.113). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-20#Text>
3. Закон України «Про валюту і валютні операції» (Відомості Верховної Ради (БВР), 2018, № 30, ст.239). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>.
4. Закон України «Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції» (Відомості Верховної Ради України (БВР), 1997, № 44, ст.281). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/468/97-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Закон України «Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту» (Відомості Верховної Ради України (БВР), 1999, № 12-13, ст. 80). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/331-14#Text>
6. Закон України «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності» (Відомості Верховної Ради України (БВР), 1999, № 5-6, ст.44). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/351-14#Text>
7. Закон України «Про режим іноземного інвестування» (Відомості Верховної Ради України (БВР), 1996, № 19, ст. 80). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Text>
8. Закон України «Про торгово-промислові палати в Україні» (Відомості Верховної Ради України (БВР), 1998, № 13, ст.52). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/671/97-%D0%B2%D1%80#Text>
9. Закон України «Про інвестиційну діяльність» (Відомості Верховної Ради України (БВР), 1991, № 47, ст.646). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
10. Податковий кодекс України (Відомості Верховної Ради України (БВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
11. Закон України «Про фінансовий лізинг» (із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1953-IX від 14.12.2021](#)). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-20#Text>.
12. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради (БВР), 2015, № 23, ст.158). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>

13. Митний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 44-45, № 46-47, № 48, ст.552). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
14. Господарський кодекс України. (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
15. Конвенція УНІДРУА «Про міжнародний фінансовий лізинг» від 28.05.1988. набрав чинності в Україні від 01.07.2007 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_263#Text
16. Про затвердження Положення про валютний нагляд: Постанова НБУ від 03.01.2019 №13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013500-19#Text>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відповідність програмних результатів, методів навчання і форм оцінювання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 3, ПРН 4, ПРН 15, ПРН 17, ПРН 18	Лекції проблемного характеру, практичні заняття, консультації, виконання розрахункової роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами. <i>Загальні методи навчання:</i> проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, інтерактивний, проблемно-пошуковий, евристичний. <i>Спеціальні методи навчання:</i> презентації, дискусія, метод індивідуальних та групових навчально-дослідних завдань	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: відповіді на практичних заняттях, розв'язок задач, тестування; написання есе, презентацію доповіді з проблемного питання, командну роботу, модульну контрольну роботу. Підсумковий контроль – екзамен

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 36 годин лекційних та 36 годин практичних занять, модульний контроль.

Назва розділів, тем	Розподіл годин				Опис занять	Контрольн і заходи
	Л	П	С	Σ		
2	3	4	5	6	7	8
Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів ринкових відносин	3	2	6	11	Л1: Зовнішньоекономічна діяльність (ЗЕД) в системі категорій міжнародної економіки. Фактори, що стимулюють розвиток ЗЕД. Суб'єкти ЗЕД. Л2: Суб'єкти ЗЕД. Підходи до класифікації ЗЕД. Види ЗЕД. П: Дискусійний клуб	Дискусія, тестування (Тест 1)
Тема . Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності України			6	6	Самостійне опрацювання	Самостійне аналітичне дослідження з презентацією результатів
Тема 2. Система державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності	3	2	6	11	Л1: Система державного регулювання ЗЕД. Засоби регулювання ЗЕД. Загальні риси систем органів регулювання ЗЕД в різних країнах. Органи державного регулювання ЗЕД в Україні та їх функції. Типи зовнішньоекономічної політики.	Опитування, презентації

					Л2: Правове регулювання ЗЕД. Визначення груп нормативних актів, що регулюють ЗЕД в Україні.	
					П: презентації доповідей з проблемних питань за Темами 1-2	
Тема 3. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	4	4	5	13	Л1: Митне регулювання. Сутність тарифу та його функції. Класифікація мита. Л2: Визначення митної вартості. Зміст та організація митного контролю.	Розв'язання задач, командна робота тестування (Тест 2)
					П1-2: розв'язання задач на визначення митної вартості та обрахунок митних платежів при імпорті та експорті	
Тема 4. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	2	2	7	11	Л: Система нетарифного регулювання ЗЕД. Сутність ліцензування та квотування зовнішньоекономічних операцій. Види квот та ліцензій. Види та функції податків у сфері ЗЕД.	Дискусія, презентації
					П: презентації доповідей з проблемних питань за Темами 3-4; дискусія щодо ефективності нетарифних заходів регулювання	
Тема 5. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	2	4	5	11	Л: Валютне регулювання ЗЕД. Сутність валютних відносин та їх прояви. Валютні цінності та валютні операції. Світова та національна валютні системи. Система валютного регулювання в Україні. Економічні та адміністративні інструменти валютного регулювання. Валютний курс та його види.	Розв'язання задач, тестування (Тест 3)
					П1-2: розв'язання задач; аналіз показників валютного ринку України та світових валютних ринків	
Тема 6. Зовнішньоекономічні операції та угоди	4	4	7	15	Л1: Фактори, що обумовлюють різноманітність зовнішньоекономічних угод. Основні види зовнішньоекономічних угод: Поняття експортних та імпортних операцій. Методи здійснення експортних та імпортних операцій. Організація експортних та імпортних операцій на підприємстві.	Ситуаційні вправи, тестування (Тест 4)
					Л2: Поняття зовнішньоторгової операції. Основні та допоміжні зовнішньоторгові операції. Зовнішньоторгові угоди: суть та класифікація	
					П1: аналіз етапів зовнішньоторговельної угоди та документів, що її супроводжують П2: модульна контрольна робота	
Тема 7. Організація зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві	2	2	7	11	Л: Фактори, що впливають на визначення форми організації зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Види зовнішньоекономічних підрозділів. Основні типи організаційних структур для експортних та імпортних відділів, їх переваги та недоліки.	Опитування, презентації
					П: розбір ситуаційних вправ щодо організаційних структур, що застосовуються для організації ЗЕД; презентації доповідей з проблемних питань за Темами 5-6	
Тема 8. Організація виходу підприємства на зовнішній ринок	2	2	7	11	Л: Мотиви виходу підприємств на зовнішні ринки. Підходи до вибору цільового ринку для ЗЕД. Стратегії пошуку закордонних ринків. Фактори привабливості закордонного ринку. Способи виходу підприємства на	Командна робота, есе, Тестування (Тест 5)

					зовнішні ринки. Пошук та вибір партнера. Способи встановлення контактів з потенційним партнером.	
					П: командна робота щодо дослідження можливості розширення зовнішніх ринків за певним товаром з наступною презентацією результатів	
Тема 9. Ціноутворення в зовнішньоекономічній діяльності	2	4	6	12	Л: Підходи до визначення експортних контрактних цін. Алгоритм визначення експортних контрактних цін на основі порівняння з цінами конкурентів. Визначення та розрахунок відповідних коефіцієнтів коригування	Розв'язання задач, тестування (Тест 6)
					П1-2: розв'язання задач щодо визначення експортних та імпорتنих контрактних цін	
Тема 10. Зовнішньоекономічний контракт	4	2	9	15	Л1: Зміст зовнішньоторгового контракту. Регулювання контрактів міжнародними законодавчими актами. Типовий міжнародний контракт купівлі-продажу. Форми типового контракту. Л2: Структура зовнішньоторгового контракту купівлі-продажу товарів. Обов'язкові і додаткові умови контракту. Індивідуальні та універсальні умови контракту. Типові підходи до складання зовнішньоекономічного контракту.	Аналіз господарських ситуацій тестування (Тест 7)
					П: аналіз структури зовнішньоторговельного контракту, презентації доповідей з проблемних питань за Темами 7-9	
Тема 11. Торгово-посередницькі операції на зовнішньому ринку	2	2	7	11	Л: Сутність торгового посередництва в зовнішньоекономічній діяльності. Види посередників в зовнішній торгівлі. Типи торговельно-посередницьких фірм. Структура та зміст посередницьких угод. Регулювання посередницьких операцій в Україні	Ситуаційні вправи, тестування
					П: розбір ситуаційних вправ, презентації доповідей з проблемних питань за Темами 10-11	
Тема 12. Оцінка ефективності зовнішньоекономічної діяльності	4	4	8	16	Л1: Показники економічної ефективності експорту та імпорту, порядок їх розрахунку. Розрахунок показників товарів виробничого призначення. Розрахунок показника економічної ефективності імпорту товарів народного споживання. Л2: Розрахунки показників економічної ефективності за співвідношенням цін на внутрішньому та зовнішньому ринках. Оцінка ефективності з використанням системи показників. Оцінка ефективності зовнішньоторговельних операцій в Україні	Розв'язання задач, тестування (Тест 8)
					П1-2: розв'язання задач щодо обрахунку показників ефективності експорту та імпорту, ефективності зовнішньоторговельних угод	
Тема 13. Операції міжнародної оренди	2	2	8	11	Л: Сутність та особливості міжнародної оренди. Підходи до класифікації операцій міжнародної оренди. Операції міжнародного лізингу: специфіка, функції сторін, економічні мотиви. Класифікація видів міжнародного лізингу	Аналіз ситуацій, презентації

					П: аналіз ситуаційних вправ, презентації доповідей з проблемних питань за Темами 12-13	
Підготовка до екзамену			30	30		
Всього годин	3 6	3 6	123	195		

6. Самостійна робота студента/аспіранта

Самостійна робота студентів передбачає самостійне опрацювання додаткових матеріалів курсу, підготовку до практичних занять, виконання домашніх завдань у вигляді задач, проведення міні-досліджень, виконання творчих завдань. Обсяги часу на виконання самостійної роботи вказані у таблиці вище.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять є вільним, бали за присутність на лекціях та практичних заняттях не додаються. Втім, вагома частина рейтингу студента формується через активну участь у заходах на практичних заняттях, а саме у вирішенні задач, участі у ділових іграх, аналіз конкретних ситуацій, груповій та індивідуальній роботі. Тому пропуск практичного заняття не дає можливість отримати студенти бали у семестровий рейтинг.

На території університету студенти мають поводити себе відповідно до Правил внутрішнього розпорядку. В аудиторіях на лекційних та практичних заняттях мобільний телефон слід перевести у беззвучний режим.

Норми етичної поведінки визначені у Кодексі честі (<https://kpi.ua/code>). В університеті здобувачі мають поводити себе відповідно до Правил внутрішнього розпорядку (<https://kpi.ua/admin-rule>).

Дистанційний режим навчання. У разі запровадження обмежень на відвідування університету, пов'язаних з введенням карантину або режиму воєнного стану в державі, освітній процес проваджується у дистанційному режимі відповідно до Положення про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/188>), Регламенту організації освітнього процесу в дистанційному режимі (<https://profkom.kpi.ua/reglament-organizatsiyi-osvitnogo-protsesu-v-distsantsiynomu-rezhimi/>) та Регламенту проведення семестрового контролю в дистанційному режимі (<https://osvita.kpi.ua/node/148>).

Дистанційний курс дисципліни розміщено на Платформі дистанційного навчання «Сікорський» (<https://www.sikorsky-distance.org>). Дистанційні заняття проводяться у вигляді онлайн-конференції з використанням програми для організації відеоконференцій **Zoom**. Посилання на конференцію надається здобувачам на початку семестру. Результати оцінювання висвітлюють у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

У випадку дистанційного навчання студенти приєднуються до практичних занять, увімкнувши відеокамеру.

Політика оцінювання контрольних заходів. Оцінювання контрольних заходів відбувається відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), Положення про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>). Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає не менше 60% від балів, визначених

для цього контрольного заходу, а негативний результат оцінюється в 0 балів. Семестровий контроль проводиться у формі екзамену.

Рейтингова оцінка здобувача складається з балів, отриманих здобувачем за результатами заходів поточного контролю, заохочувальних та штрафних балів.

Рейтингова оцінка доводиться до здобувачів на останньому занятті з дисципліни в семестрі. Результати оцінювання висвітлюються у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Правила зарахування індивідуальних завдань. Основним індивідуальним завданням з курсу «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств» є курсова робота, яка виконується протягом семестру відповідно до вказівок, що містяться в окремому силабусі.

Заохочувальні та штрафні бали. Заохочувальні бали студент може отримати за поглиблене вивчення окремих тем курсу, що може бути представлено у вигляді наукових тез, наукової статті, есе, презентації тощо. Також заохочувальні бали студент може отримати за участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт згідно тематиці курсу, за активну участь у роботі студентського наукового гуртка «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств».

Штрафні бали з дисципліни передбачаються за порушення строків надання робіт на перевірку.

Максимальний обсяг заохочувальних балів становить 10 балів.

Політика дедлайнів та перескладань.

Формування семестрового рейтингу студента ґрунтується своєчасному проходженні тестування, виконанні поточних завдань, написанні модульної контрольної роботи згідно графіку викладання дисципліни. Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), студенту надається можливість додатково скласти контрольне завдання протягом найближчого тижня або відпрацювати пропущення заняття за рахунок виконання індивідуальних завдань. В разі порушення термінів і невиконання завдання з неповажних причин, студент не допускається до складання екзамену в основну сесію.

Порядок ліквідації академічної заборгованості та перескладання семестрового контролю регулюється Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>).

Оскарження результатів контрольних заходів. У випадку незгоди здобувача з оцінкою за результатами контрольного заходу, він має право подати апеляцію у день оголошення результатів на ім'я декана факультету за процедурою визначеною Положенням про апеляції (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/182>).

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній або інформальній освіті. Порядок визнання таких результатів регламентується Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/179>). Можливість зарахування результатів, набутих у неформальній або інформальній освіті визначається викладачем.

У рейтинг здобувача можуть бути зараховані сертифікати проходження очних або дистанційних курсів за тематикою курсу на платформах Prometheus, Coursera, Edera, наприклад:

Платформа PROMETHEUS:

Курс на експорт (повний конспект, презентації)

https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:NP+EXP101+2018_T3/course/

Платформа EDERA

ЕКСПОРТ, РИНКИ ЄС ТА ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ БІЗНЕСУ

<https://courses.ed-era.com/courses/EdEra/ib102/IB102/about>

ЄС SMART EXPORTER: ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ, РЕГУЛЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДЛЯ ЕКСПОРТУ ДО

<https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EdEra+ib103+IB103/about>

Академічна доброчесність. При оцінювання робіт здобувачів особлива увага приділяється дотриманню політики академічної доброчесності (<https://kpi.ua/academic-integrity>). В разі виявлення дублювання робіт, плагиату, запозичень, такі роботи отримують нульовий рейтинг. При виявленні значного рівня запозичень в курсовій роботі або інших роботах без належного цитування, роботи не оцінюються і повертаються здобувачу на доопрацювання.

Політика використання штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту регламентується «Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/node/1225>). Усі навчальні завдання з дисципліни мають бути результатом власної оригінальної роботи здобувача. Використання штучного інтелекту для автоматичної генерації відповідей без подальшого їх аналізу та доопрацювання заборонено. Здобувачам не рекомендується покладатися на штучний інтелект, як на єдине джерело інформації. Важливо перевіряти та аналізувати отримані дані з наукових джерел. Усі випадки використання штучного інтелекту для виконання завдань мають бути чітко вказані та задокументовані. Це стосується як використання текстових генераторів, так й інших інструментів штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту має відповідати принципам академічної доброчесності. Недотримання цього положення розглядатиметься як порушення академічної етики.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтингова система оцінювання освітнього компоненту «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств»

Оцінювання ґрунтується на застосування рейтингової системи оцінювання згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського. Семестровий контроль студента проводять за результатами підсумкового значення рейтингу з дисципліни. Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів. Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає 60% від його рейтингового балу.

Рейтингова система оцінювання передбачає систематичну роботу студентів протягом семестру і складається з наступних заходів:

1. **Тестування (max 35 балів)** – проводиться наприкінці лекції на наступному тижні після логічного завершення викладення матеріалу, 1 раз в 1-2 тижні. Протягом семестру студенти мають пройти 8 тестувань.

Тестування проводяться у дистанційному курсу на платформі MOODLE. За кожну правильну відповідь студент отримує 0,25 бали. Максимальний бал за тест варіюється залежно від кількості питань в одному тесті.

Критерії оцінювання:

0,25 бали – вірні відповіді на тестове запитання;

0 балів – невірна відповідь на тестове запитання.

2. **Командна робота (max 10 балів)** – протягом семестру передбачено 2 командних проєкта з максимальною оцінкою 5 балів кожному учаснику проєкту

Ваговий бал – 5. Максимальна кількість балів за командні проєкти дорівнює 5бали x 2 = 10 балів.

Критерії оцінювання:

5 балів – чітко викладена ідея проєкту, зміст проєкту актуальний, враховує сучасні тенденції, презентація структурована, логічна, продемонстрована командна взаємодія між учасниками,
3-4 бали – є певні неточності у змісті проєкту або у презентації, не повною мірою продемонстрована командна взаємодія
1-2 бали – неповне представлення ідеї проєкту, є суттєві зауваження до презентації та командної роботи
0 балів – ідея проєкту неактуальна, командна робота відсутня.

3. **Робота на практичних заняттях (max 10 балів)** – протягом семестру студенти мають брати активну участь у розв'язанні задач, що відбувається на практичних заняттях, участь в аналізі ситуаційних завдань, опитуваннях, що проводяться викладачем, дискусіях тощо.

Ваговий бал – 5. Максимальна кількість балів на всіх практичних заняттях дорівнює 5бали x 2 = 10 балів.

Критерії оцінювання:

5 балів – відповіді на основні та додаткові запитання повні, вичерпні, обґрунтовані,
3-4 бали – відповідь на основне запитання правильна, відповіді на додаткові запитання з деякими неточностями
1-2 бали – неповні або неточні відповіді на основне та додаткові запитання, студент володіє уривчастою інформацією
0 балів – відповідь на основне запитання відсутня

4. **Написання есе (max 5 балів)** – передбачено написання одного есе на дискусійну тему, пов'язану із аналізом можливостей розвитку зовнішньоекономічної діяльності і зовнішніх ринків

Критерії оцінювання есе:

5 балів – у есе викладена оригінальна, обґрунтована думка автора, представлене критичне мислення, що базується на засвоєному теоретичному фундаменті, текст побудовано логічно, структуровано, основна думка автора чітко сформульована і обґрунтована;
3-4 бали – чітко визначена думка автора на поставлене питання, збережена логіка викладення, але автор не навів обґрунтування власної думки;
1-2 бали – не чітко сформульована думка автора, автор використовує загальні шаблонні фрази, не обґрунтовуючи власну позицію, відсутні або не чіткі обґрунтування, порушена логіка викладення;
0 балів – автор не розкрив питання есе.

5. **Виступ з проблемною доповіддю (max 10 балів)** – кожен студент протягом семестру має виступити з однією проблемною доповіддю за темою із запропонованого переліку. За погодженням з лектором студент може запропонувати власну тему, якщо вона відповідає критерію актуальності та профілю дисципліни.

Критерії оцінювання:

10 балів – доповідь підготовлена у відповідності з темою, проблема обґрунтована і ретельно досліджена, розкриті теоретичні та практичні аспекти, доповідь містить критичний аналіз інформаційних джерел, високий рівень презентації, повні відповіді на додаткові запитання
6 – 9 балів – в доповіді містяться деякі неточності або проблема не повністю розкрита, відсутня думка студента, презентація не на належному рівні, неповні відповіді на додаткові запитання
0 – 5 балів – проблема розкрита не повністю, актуальність її необґрунтована, низький рівень презентації, студент не може відповісти на додаткові запитання і не орієнтується в проблемі

Протягом семестру студент може набрати **60 балів**.

За умови дистанційного навчання, якщо студент виконує усі складові рейтингу (п. 1-5), набирає протягом семестру бали від 36 до 60, йому може бути запропоноване виставлення оцінки «автоматом» з відповідним переведенням семестрових балів у 100-бальну шкалу.

За умови аудиторного навчання, підсумковий рейтинг студента визначається як:

$$RC = 60 + 40 = 100 \text{ балів,}$$

Де 60 балів – семестровий рейтинг;

40 балів – підсумковий іспит у письмовій формі.

Підсумковий іспит (max 40 балів) – проводиться у письмовому вигляді відповідно до розкладу після завершення аудиторного навчання.

Умови позитивної проміжної атестації:

Для отримання «зараховано» з першої проміжної атестації (8 тижень) студент матиме не менше ніж 18 балів (за умови, якщо на початок 8 тижня згідно з календарним планом контрольних заходів «ідеальний» студент має отримати 35 балів).

Для отримання «зараховано» з другої проміжної атестації (14 тижень) студент матиме не менше ніж 30 балів (за умови, якщо на початок 8 тижня згідно з календарним планом контрольних заходів «ідеальний» студент має отримати 60 балів).

Умови допуску до іспиту

Необхідною умовою допуску до екзамену є зарахування курсової роботи, всіх експрес-контролів та презентаційної доповіді, а також стартовий рейтинг (r_c) не менше 50 % від R_c , тобто 30 балів.

Критерії екзаменаційного оцінювання:

40 – 38 балів – повні відповіді на всі питання або є окремі несуттєві розрахункові помилки в задачах;

37 – 30 балів – присутні неточності в відповідях на теоретичні запитання, є помилки в задачах

29 – 24 балів – неповні відповіді на теоретичні та практичні запитання

0 – 23 балів – неповні відповіді на теоретичні запитання, не розв'язані задачі.

Для отримання студентом відповідних оцінок його рейтингова оцінка RD переводиться згідно з таблицею:

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль розміщено у дистанційному курсі та у навчально-методичному комплексі дисципліни.

Навчально-методичні матеріали окрім дистанційного курсу також розміщено в Електронному архіві наукових та освітніх матеріалів [КПІ ім. Ігоря Сікорського](http://kpi.im.IgoriaSikorskygo) (ela.kpi.ua).

Викладення дисципліни може бути переведено у дистанційній формі в разі надзвичайних ситуацій або введення карантинних обмежень на території університету.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено в.о. зав. кафедри міжнародного бізнесу та логістики, д.е.н., проф. Дунською А.Р.

Ухвалено кафедрою міжнародного бізнесу та логістики (протокол № 1 від 27.08.25 р.) (зі змінами, протокол №3 від 24.09.2025 р.).

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол № 1 від 28.08.2025 р.) (зі змінами, протокол №3 від 07.10.2025 р.).